

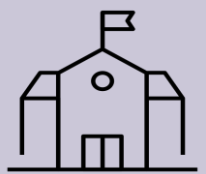
Izglītības un zinātnes
ministrija

Profesionālās un pieaugušo izglītības aktualitātes

Seminārs ERASMUS projektu pieteicējiem

Izglītības un zinātnes ministrija

Profesionālās izglītības rādītāji

Izglītības iestāžu skaits **55**

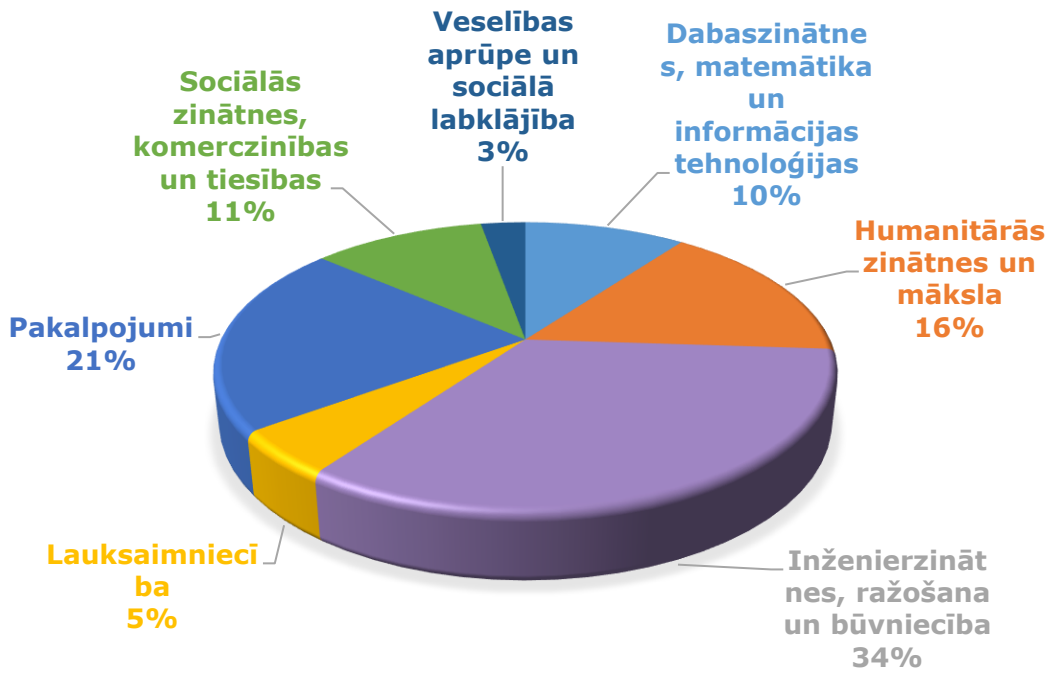
t.sk.: IZM – 30, KM – 10, Pašvaldību – 7, Privātās – 4, citu ministriju – 4

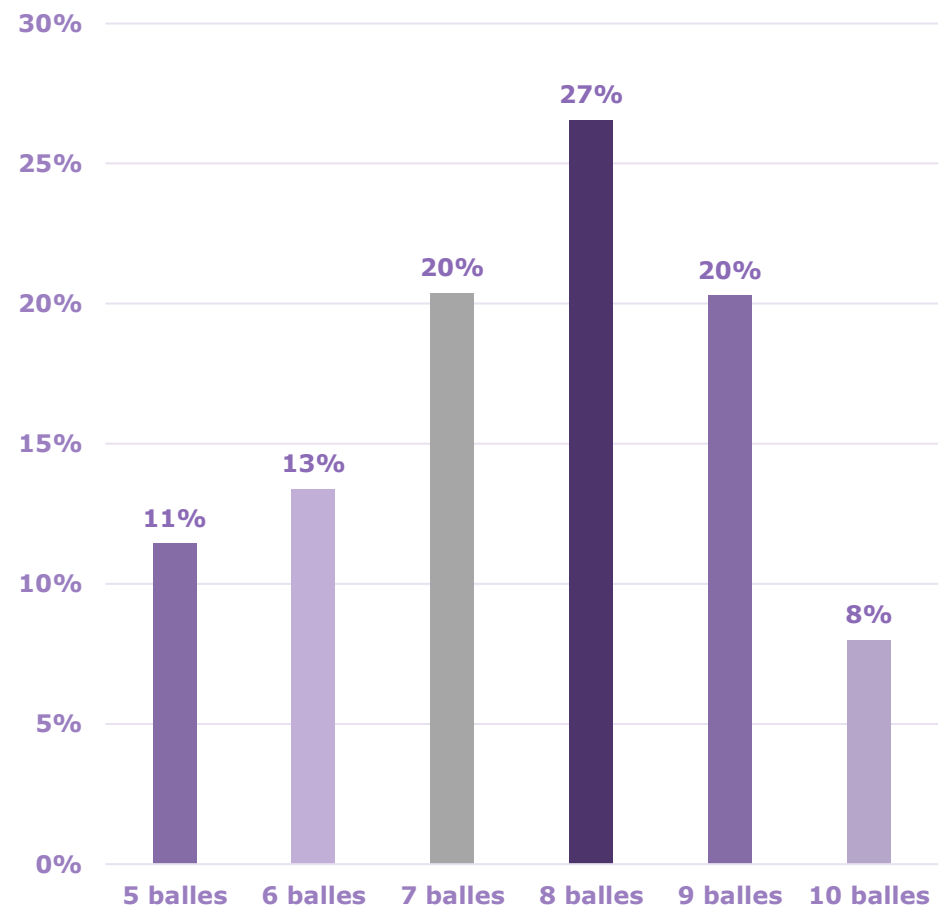
Izglītojamo skaits **27 990**

t.sk. IZM pakļautībās iestādēs – 85% (23 779)

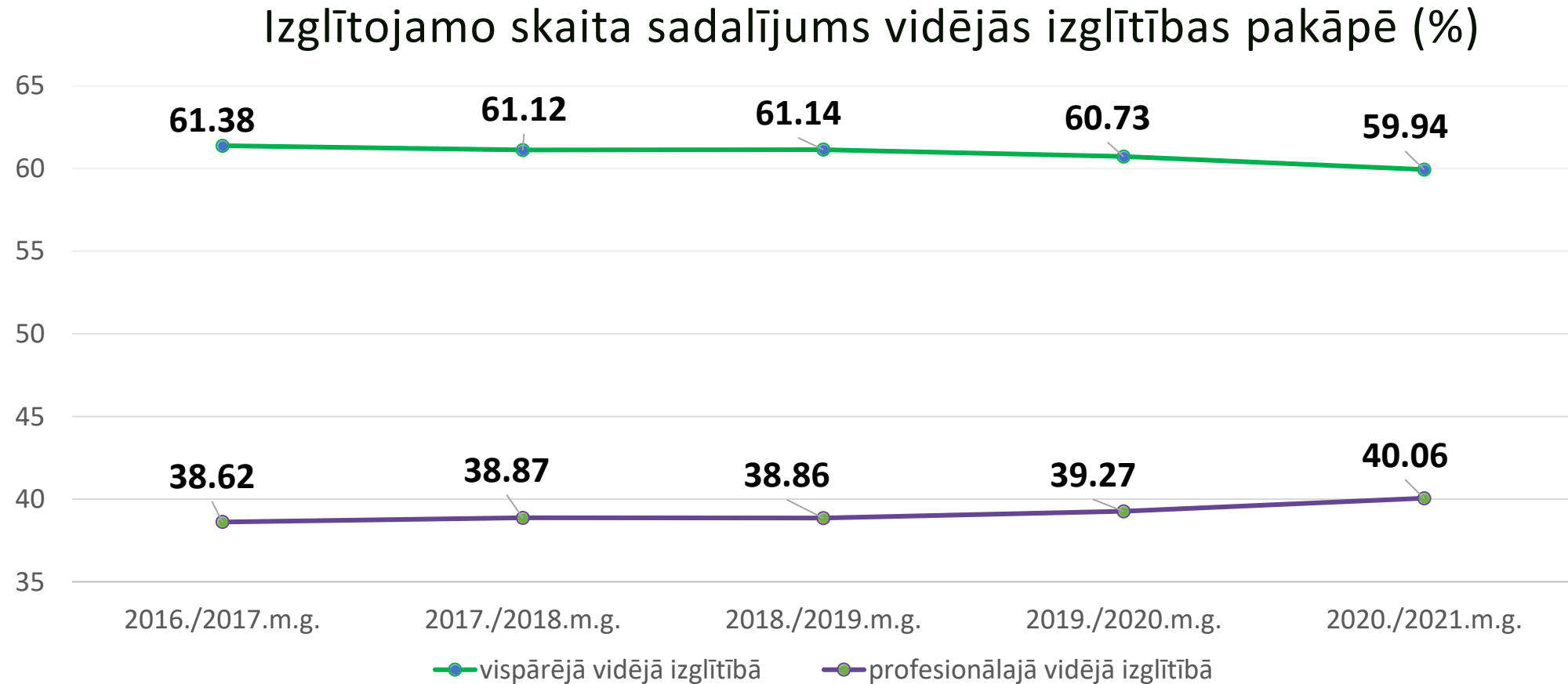
IZGLĪTOJAMO SKAITS PROFESIONĀLĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMĀS SADALĪJUMĀ PĒC IZGLĪTĪBAS TEMATISKĀS GRUPAS UZ 01.10.2021

PKE vērtējumi (% no kārtotājiem)

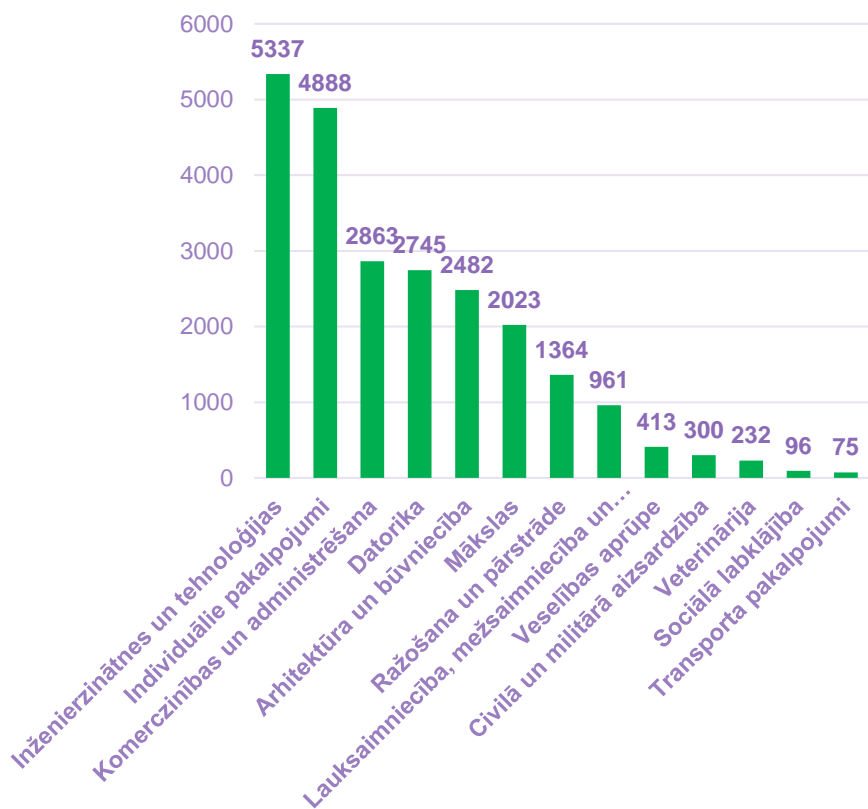
Izglītojamo īpatsvars vispārējā vidējā izglītībā un profesionālajā vidējā izglītībā

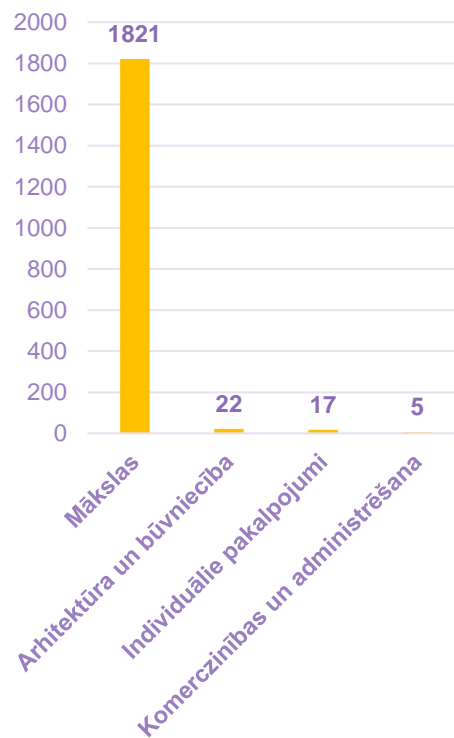
Avots: CS, IZM (oficiālā statistika)

Izglītojamo skaits* sākotnējās profesionālās izglītības programmās sadalījumā pēc izgl. tematiskās jomas un pakļautības uz 01.10.2021.

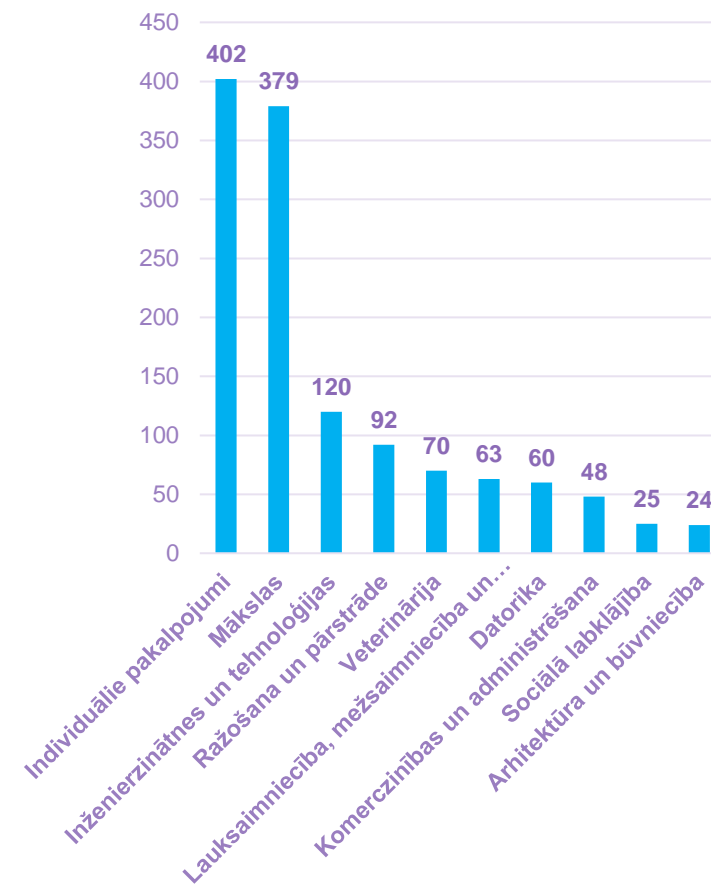
Izglītības un zinātnes ministrija
(23 779 izglītojamie)

Kultūras ministrija
(1 865 izglītojamie)

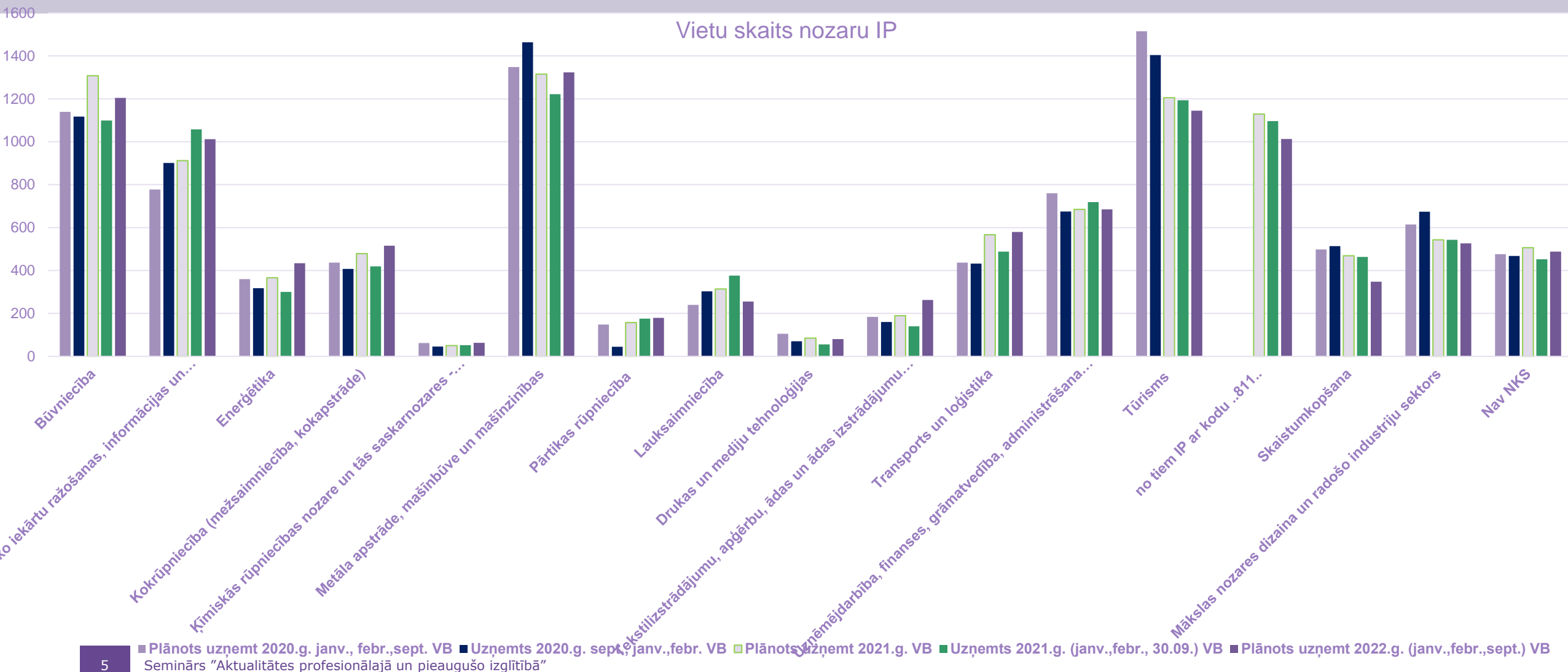

Pašvaldība
(1 283 izglītojamie)

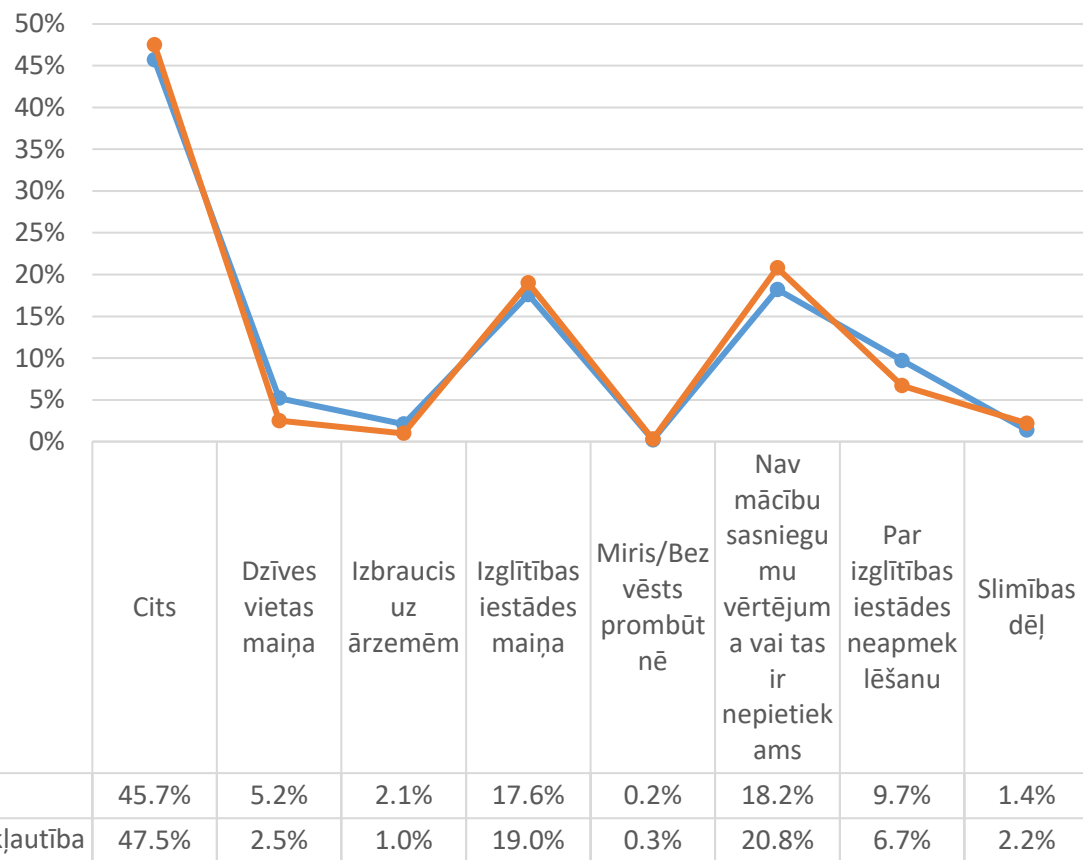
Avots: IZM, operatīvie dati

Izglītojamo skaits IZM padotības un līgumiestāžu valsts finansētās nozaru profesionālās izglītības programmās

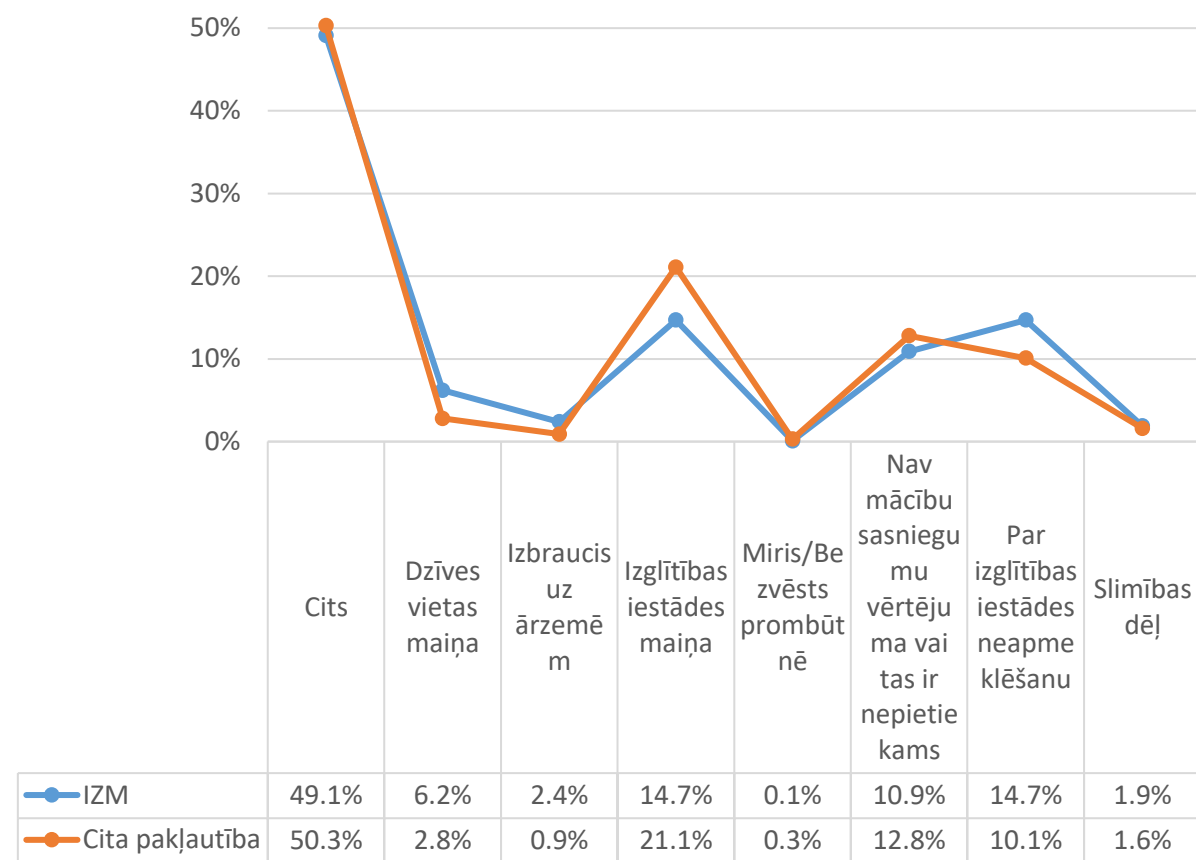

Atskaitīto izglītojamo sadalījums pēc to atskaitīšanas iemesliem

Atskaitīto izglītojamo skaits (01.10.2020.-30.09.2021.) pēc atskaitīšanas iemesliem

Atskaitīto izglītojamo skaits (01.10.2019.-30.09.2020.) pēc atskaitīšanas iemesliem

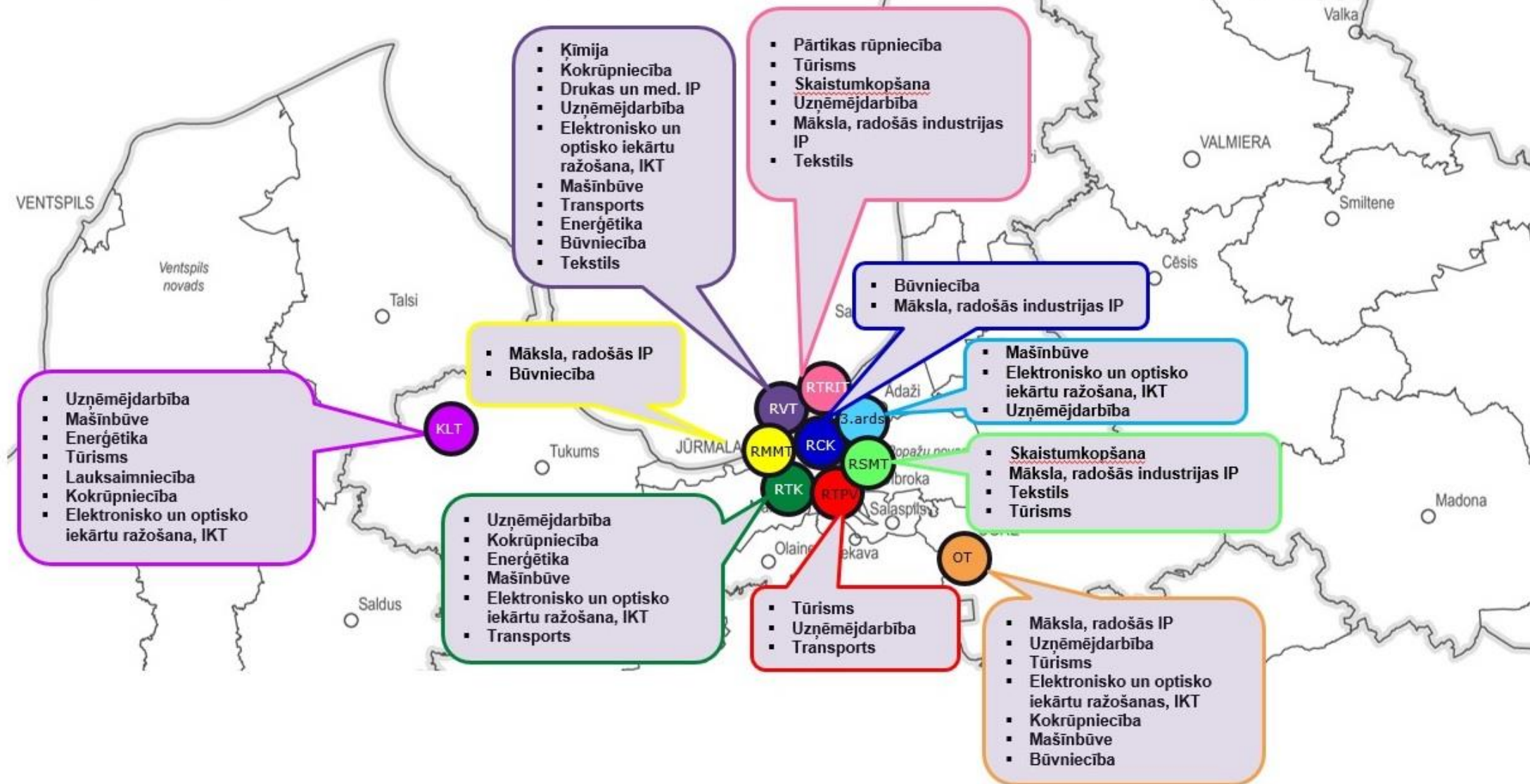

Avots: IZM, operatīvie dati

*iekļaujot arī ESF finansētās un maksas vietas

Rīgas plānošanas reģiona* IZM padotībā esošās profesionālās izglītības iestādes un īstenojamās programmas

*Rīga, Jūrmala, Ādažu novads; Ķekavas novads; Mārupes novads; Olaines novads; Ropažu novads; Salaspils novads; Siguldā novads; Tukuma novads; Ogres novads

Profesionālās izglītības iestāžu skaits un programmu piedāvājums

- Izglītības programmu īstenošanas vietas, to lietderības pārskatīšana un programmu piedāvājums, t.sk. reģionos, novēršot nevajadzīgu konkurenci, programmu pārklāšanos
- PIKC izveide un statuss, novērtēšanas sistēma- kritēriji, PIKC metodisko jomu sadalījums
- Uzņemšanas plānošana sadarbībā ar NEP - darba tirgus pieprasījuma prognozēšana, profesionālās izglītības absolventu monitoringa sistēmas ieviešana
- Valsts finansēto vietu skaita plānošanas pilnveide
- Dizaina un lietišķās mākslas jomu programmu plānošanas pilnveide sadarbībā ar KM, LNKC, NEP

Faktori, kas ietekmē IZM padotībā esošo profesionālās izglītības iestāžu īstenoto IP piedāvājumu

- Tiek iesaistītas vairākas institūcijas – EM, KM, LNKC, NEP, PINTSA, profesionālās izglītības iestādes, to konventi, pašvaldības
- Profesionālās izglītības iestāžu attīstības un investīciju stratēģija 2021.-2027., iestāžu infrastruktūra, kapacitāte un iepriekšējie ieguldījumi
- NEP priekšlikumi, NKS un tās aktualizācija
- PIKC metodiskās jomas, MIP, DVB, profesionālās izglītības satura aktualitātes
- Izglītības iestādes kvalitātes rādītāji

“ Nodrošināt kvalitatīvas izglītības iespējas **visiem Latvijas iedzīvotājiem**, lai veicinātu viņu **potenciāla attīstību un īstenošanu** visa **mūža garumā** un lai veidotu viņu **spēju mainīties un atbildīgi vadīt pastāvīgās pārmaiņas** sabiedrībā un tautsaimniecībā. ”

Izglītības attīstības virsmērķis 2021.-2027.gadam.

Izglītības attīstības mērķi 2021.-2027.gadam

Pamatnostādņu mērķi:

1. mērķis: Augsti kvalificēti, uz izcilību orientēti mācībspēki

2. mērķis: Mūsdienīgs, kvalitatīvs un aktuāls izglītības piedāvājums

3. mērķis: Atbalsts ikviena izaugsmei

4. mērķis: Ilgtspējīga un efektīva izglītības sistēmas un resursu pārvaldība

Pedagogu sagatavošanas sistēma:

- Pētījums pedagogu pieprasījuma un piedāvājuma prognozēšanai un nodarbinātības plānošanas sistēmas attīstībai + vadlīnijas izglītības iestāžu dibinātājiem un izglītības iestādēm cilvēkresursu plānošanai (rīki, metodes)
- Jaunas pedagogu sagatavošanas programmas + atbalsts skolotāja kvalifikāciju ieguvušajiem

Pedagogu profesionālā pilnveide:

- Ikgadējs kompetenču pašvērtējums + datos un pierādījumos balstīts izglītības piedāvājums
- Personalizēta metodiskā un konsultatīvā atbalsta sistēma
- Mērķtiecīga pieredzes apmaiņa un tīklošanās

Pamatnostādņu mērķi:

1. mērķis: Augsti kvalificēti, uz izcilību orientēti mācībspēki

2. mērķis: Mūsdienīgs, kvalitatīvs un aktuāls izglītības piedāvājums

3. mērķis: Atbalsts ikviena izaugsmei

4. mērķis: Ilgtspējīga un efektīva izglītības sistēmas un resursu pārvaldība

Izglītības saturs un procesa attīstība:

- Jaunais mācību saturs, jaunā skolēnu snieguma vērtēšanas sistēma, karjeras izglītība mācību saturā
- PII investīciju un attīstības stratēģijas, PII iesaiste labas prakses un inovāciju projektos, PII darba rezultātu vērtēšana

Mācību vide un infrastruktūra:

- Digitālie mācību resursi, datortehnikas nodrošinājums, kvalitatīvs interneta savienojums
- Izglītības digitalizācija un e-mācību risinājumi, t.sk. valsts pārbaudījumu kārtošana elektroniski, digitālo mācību līdzekļu krātuve

Izglītības un tautsaimniecības nozaru sadarbība:

- Sadarbība ar NEP un nozaru asociācijām, nozaru speciālistu iesaiste pilnā izglītības ciklā, ilgtermiņa sadarbība ar uzņēmumiem, DVB mācību veicināšana un vadlīniju izstrāde

Pamatnostādņu mērķi:

1. mērķis: Augsti kvalificēti, uz izcilību orientēti mācībspēki

2. mērķis: Mūsdienīgs, kvalitatīvs un aktuāls izglītības piedāvājums

3. mērķis: Atbalsts ikviena izaugsmei

4. mērķis: Ilgtspējīga un efektīva izglītības sistēmas un resursu pārvaldība

Iekļaujoša izglītība visos izglītības līmeņos

- Proaktīva individuālo vajadzību identificēšana, bērnu agrīnās attīstības vajadzību novērtējums, vadlīnijas mobinga/ņirgāšanās izplatības mazināšanai

Augstas kvalitātes speciālā izglītība

- Speciālās izglītības iestāžu tīkla izvērtējums, prof. pamatizglītības programmu atbilstības izvērtējums, jauniešu piemērotības noteikšana izvēlētajās izgl. programmas apguvei, darba devēju uzrunāšana un iesaistīšana

Izcilība un individuālās kompetences

- Dalība dažāda mēroga olimpiādēs, ZPD konferencēs; jauno profesionāļu meistarības konkursi SkillsLatvia, EuroSkills un WorldSkills
- Inovatīvas STEM interešu izglītības programmas, valsts nozīmes pasākumi interešu kultūrizglītībā

Vecāku iesaiste skolēna izglītības mērķu sasniegšanā

- Informatīvs un metodisks atbalsts vecākiem

Pamatnostādņu mērķi:

1. mērķis: Augsti kvalificēti, uz izcilību orientēti mācībspēki

2. mērķis: Mūsdienīgs, kvalitatīvs un aktuāls izglītības piedāvājums

3. mērķis: Atbalsts ikviena izaugsmei

4. mērķis: Ilgtspējīga un efektīva izglītības sistēmas un resursu pārvaldība

Izglītības sistēmas dalībnieku atbildība izglītības kvalitātes nodrošināšanā:

- Metodisks un informatīvs atbalsts izglītības iestādes vadītājiem, dibinātājiem, izglītības pārvalžu vadītājiem, metodiķiem
- Tiek monitorēta izglītības kvalitāte atbilstoši kvantitatīvajiem un kvalitatīvajiem rādītājiem

Vadības kapacitāte, mācīšanās organizācija, resursu koplietošana

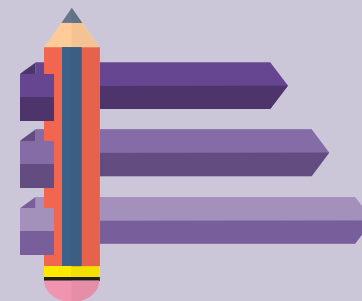
- Aprobēts "organizācija, kas mācās" modelis, informatīvs un metodisks atbalsts izgl. iestādēm
- Izglītības iestāžu vadītāju atlases un novērtēšanas sistēmas pilnveide, MBA programma izglītības iestāžu vadītājiem

Izglītības kvalitātes vadība un monitorings

- Pašvērtēšanas un izglītības kvalitātes novērtēšanas metodikas un platformas, risku identificēšanas sistēma, dažādi monitoringa rīki

Profesionālās vidējās izglītības attīstība* un ilgtspējība

*Kontekstā ar Grozījumiem Profesionālās izglītības likumā

Iegūto zināšanu ilgtspējas nodrošināšana

- Iespēja **uzkrāt, pārnest un atzīt** sasniegtos mācību rezultātus, tādējādi īsākā laikā nodrošinot profesionālās kvalifikācijas ieguvu
- Jānodrošina mācību sasniedzamo mācīšanas **rezultātu novērtēšana** visas programmas apguves gadījumā, gan programmas atsevišķas daļas mācību sasniedzamo rezultātu novērtēšana un tam atbilstoša dokumenta izsniegšana
- Līdzšinējo investīciju – gan infrastruktūrā gan mācību saturā nostiprināšanu profesionālās izglītības sistēmā – **modulāras PII, DVB formas ieviešana**
- Sistēmiski jāstimulē PII **atvērtība pieaugušo izglītībai**

Ieguldījumu ilgtspējas nodrošināšana

- **ES fondu 2007 - 2020** ietvaros veikto investīciju ilgtspējas nodrošināšana, tostarp būtisku pārmaiņu **riska novēršana**, veiktie pasākumi un tālākā rīcība, lai novērstu situācijas, kurās varētu būt neefektīvi izlietots ESF finansējums (piem. aprīkojuma pārvietošana, IP transformēšana pieaugušo izglītībā u.c.)
- Valsts budžeta finansējuma izlietojuma efektīva plānošana un pārvaldība
- Profesionālās izglītības programmu **finansēšanas sistēmas pilnveide**
- Maksas pakalpojumu sakārtošana atbilstoši faktiskajām izmaksām
- **ES fondu 2021 – 2027** investīcijas infrastruktūras modernizācijai tikai kāpinot pakalpojuma sniegšanas veiktspēju, pirms tam vispusīgi izvērtējot jau modernizētās infrastruktūras kapacitāti

Grozījumi Profesionālās izglītības likumā (Nr. 895/Lp13)

Paplašināts likuma darbības tvērumš, **aptveros visus Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeņus**, tajā skaitā arī profesionālo augstāko izglītību.

Profesionālās kvalifikācijas līmeņi ir **pielīdzināti** Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeņiem.

Tiek izdalīti profesionālo izglītību apliecinoši dokumenti un profesionālo kvalifikāciju apliecinoši dokumenti.

Papildinātas un precizētas Nozares ekspertu padomes funkcijas un tiesības. Nozares ekspertu padomju darbības koordināciju **finansēs no valsts budžeta**.

Tiek paredzēti četri profesionālās izglītības iestāžu veidi – **tehnikumi (PIKC), mākslas izglītības kompetences centri, profesionālās vidusskolas un profesionālās tālākizglītības centri**.

Tehnikumi un mākslu izglītības kompetences centrs varēs īstenot **LKI 5. līmeņa profesionālās tālākizglītības programmas**.

Grozījumi Profesionālās izglītības likumā (Nr. 895/Lp13)

Profesijas standarts sevī ietvers **profesionālās kvalifikācijas prasības**. Vienā profesijas standartā **varēs apvienot saistīto profesionālo kvalifikāciju prasības**. Profesijas standartā tiek arī identificētas darba tirgū atpazīstamas **kvalifikācijas daļas**.

Papildus jau esošajiem valsts profesionālās izglītības standartiem, ir iekļauti arī **valsts profesionālās tālākizglītības standarts** un **valsts profesionālās pilnveides izglītības standarts**.

Akreditētas izglītības iestādes arodizglītības, profesionālās vidējās izglītības daļas varēs īstenot kā profesionālās tālākizglītības vai profesionālās pilnveides izglītības programmas **bez papildu licencēšanas**.

Personu varēs uzņemt **vēlākos** profesionālās pamatizglītības, arodizglītības vai profesionālās vidējās **izglītības posmos**, izvērtējot tās kompetences.

Notiek pāreja no programmu akreditācijas uz **izglītības iestādes akreditāciju**.

Grozījumi Profesionālās izglītības likumā (Nr. 895/Lp13)

Grozījumi Profesionālās izglītības likumā ir izskatīti Saeimā **2.lasījumā** (15.12.2021.)

Šobrīd uzsākta Profesionālās izglītības likuma izskatīšana Saeimas IKZK sēdēs pirms 3.lasījuma

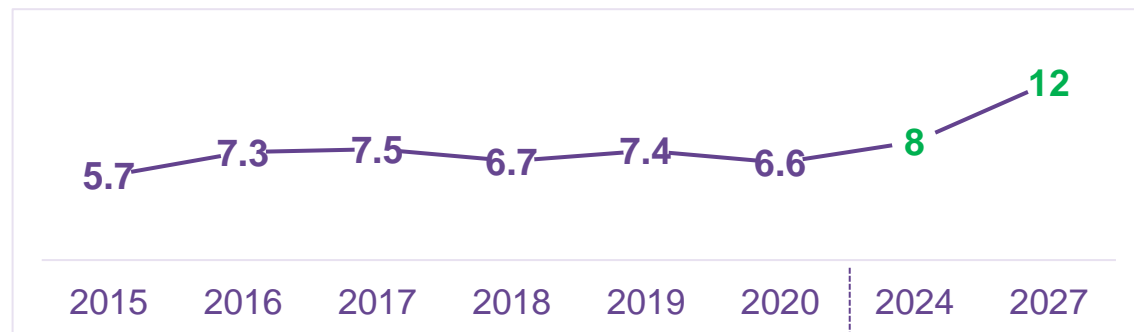
Grozījumi Profesionālās izglītības likumā varētu tikt pieņemti Saeimā galīgā lasījumā **2022.gada pirmajā pusē**.

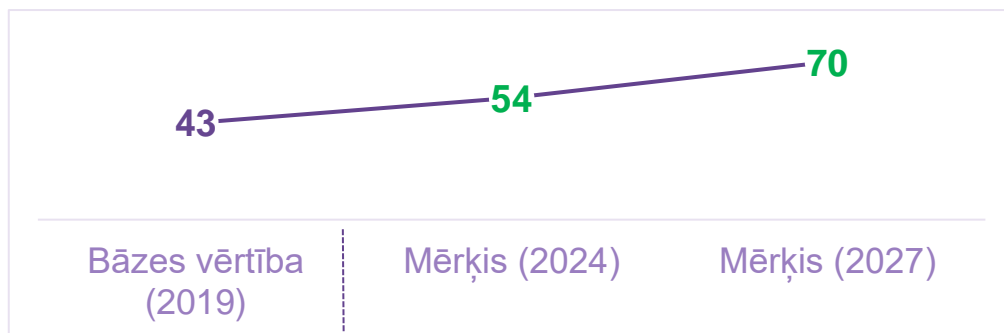
grozījumi Profesionālās izglītības likumā (Nr. 1241/Lp13) (izskatīti Seimā 1.lasījumā 09.12.2021.), kas skar **koledžu jautājumu**. Drīzumā tiks uzsākta izskatīšana pirms 2.lasījuma

Izglītības attīstības rādītāji un mērķi 2021.-2027.gadam pieaugušo izglītībā

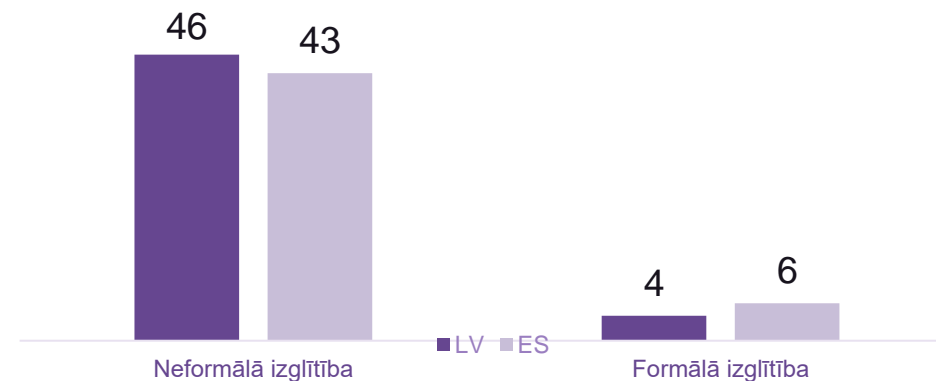
Pieaugušo (25-64 gadi), kuri iesaistīti pieaugušo izglītībā pēdējo četru nedēļu laikā pirms aptaujas, īpatsvars (Darbaspēka apsekojums (Eurostat))

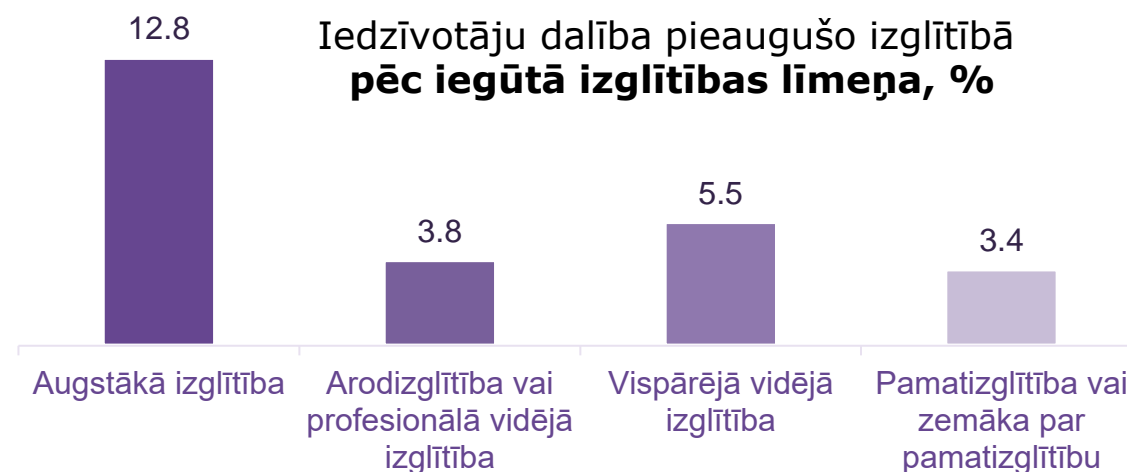
Digitālo prasmju pilnveide 16-74 g.v.: vismaz pamata līmeņa digitālās prasmes (DESI indekss)

Pieaugušo dalība mācībās, %
12 mēneši pirms aptaujas (Eurostat, 2016)

Iedzīvotāju dalība pieaugušo izglītībā pēc iegūtā izglītības līmeņa, %

IZGLĪTĪBAS IESPĒJAS PIEAUGUŠAJIEM:

Paveiktais un plānotais profesionālajā izglītībā un augstākajā izglītībā

Ārpus formālās izglītības iegūto kompetenču atzīšana

Sasniedzamo mācīšanās rezultātu definēšana

Ārpus formālās izglītības atzīšana (pārskatāms process; kvalifikācijas piešķiršana)

Elastīgs izglītības piedāvājums

Izglītības programmu modularizācija, plānota kvalifikācijas daļas piešķiršana

Tālākizglītības, profesionālās pilnveides, DVB, neformālās izglītības programmas

Uz darba tirgus vajadzībām orientēts mācību piedāvājums

Sadarbības ar darba devējiem stiprināšana mācību procesa plānošanā un īstenošanā

Profesiju standartu pārskatīšana

Karjeras attīstības atbalsts

Karjeras attīstības atbalsta sniegšana, t.sk. potenciāliem izglītojamajiem, kā arī izglītību pabeigušajiem par tālākizglītības un profesionālās izglītības iespējām

Pieaugušo izglītības integrācija esošajā sistēmā

Pieaugušo izglītības kā izglītības iestādes attīstības stratēģijas sastāvdaļa, viens no attīstības virzieniem

Pedagogu un prakšu vadītāju kompetences stiprināšana darbam ar pieaugušajiem

Ienākumu gūšana

Pieaugušo izglītība kā pašieņēmumu avots
Sasniegumi pieaugušo izglītības īstenošanā kā izglītības iestādes snieguma rādītājs

Aktīva valsts piedāvāto iespēju izmantošana mācību pieaugušajiem īstenošanā (IZM/VIAA, LM/NVA, EM/LIAA)

Izglītības un zinātnes
ministrija

Veiksmīgus ERASMUS projektu pieteikumus!

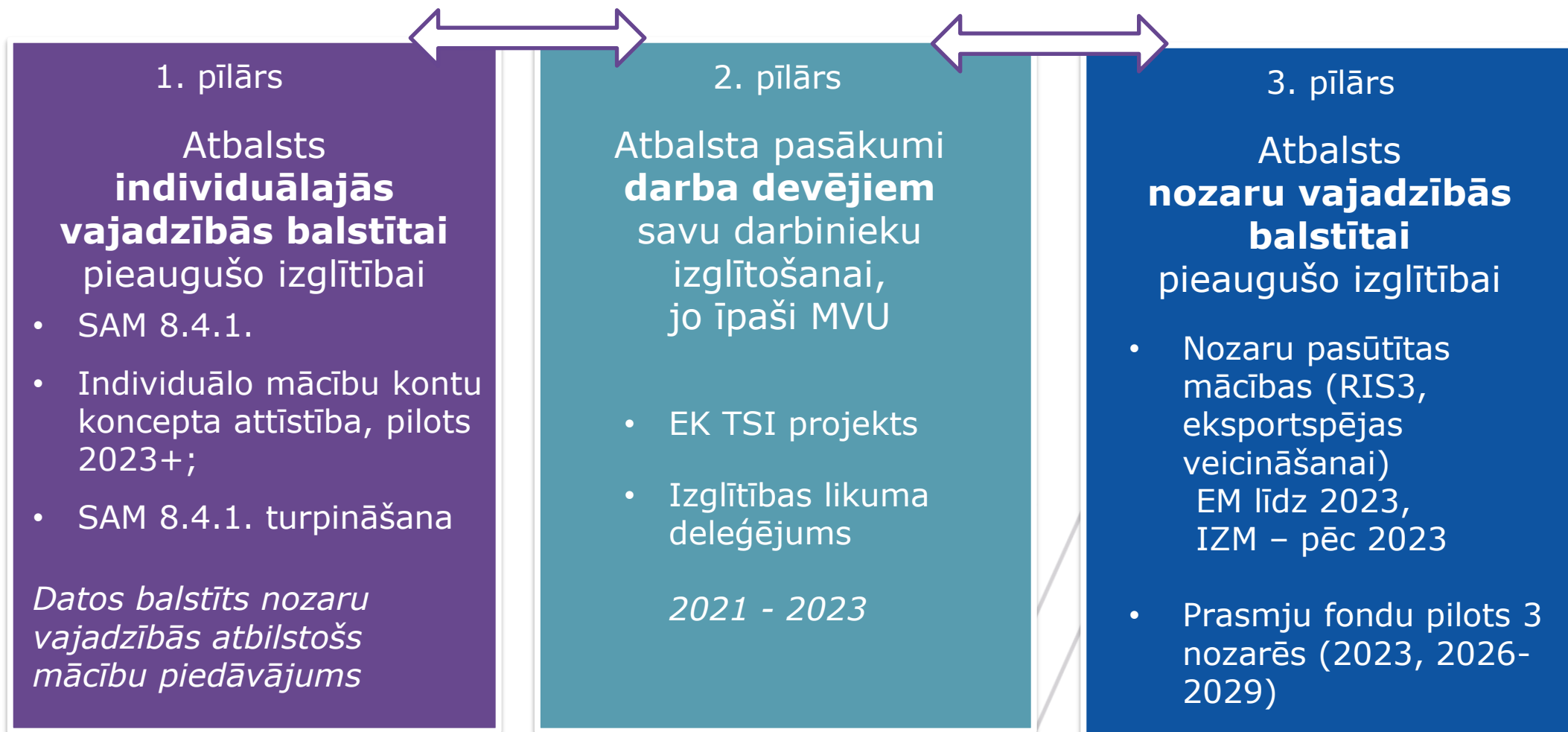

[IZM_gov_lv](#)

[Izglitibas.ministrija](#)

ILGTSPĒJĪGA UN SOCIĀLI ATBILDĪGA ATBALSTA SISTĒMA PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBĀ

Ceļvedis pašvaldībām pieaugušo izglītības pārvaldībai izstrādāts 2021. gada Erasmus+ programmas projektā „Nacionālie koordinatori Eiropas programmas īstenošanai pieaugušo izglītībā”

Pieaugušo izglītības koordinatora amata apraksts

Izveidots pieaugušo izglītības koordinatoru tīkls

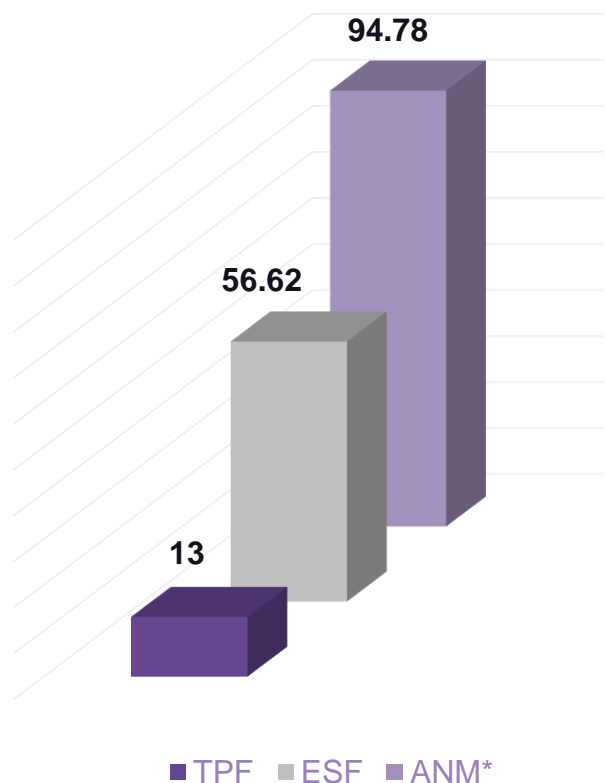
PI koordinatoru pilnveides programma

Pieaugušo izglītības koordinatoru programmas pilotēšana

Investīcijas pieaugušo izglītības sistēmas attīstībā

2021.-2027.gads, milj. Euro

*visās programmās (IZM, EM, VARAM)

Pasākumi

Ilgspējīga atbalsta sistēma pieaugušo izglītībai:

- **Individuālo mācību kontu** pieejas attīstība un *pilotēšana* [MK not., IV 2023; pilotprojekta īstenošana, III 2026]
- **Prasmju Fonda** koncepta attīstīšana un *pilotēšana* [MK not., IV 2023; pilotprojekti 3 nozarēs, IV 2026]
- Regulējums **uzņēmumu stimulēšanai un pienākumiem darbinieku izglītošanā**, tiesības nodarbinātiem piedalīties izglītībā [MK not., IV 2022; atbalsta pasākumu MK not., IV 2023]
- **Atbalsts nodarbināto mācībām** [Mk not., 2023.III, projekti 2027/2029]

Digitālās prasmes sabiedrības un pārvaldes digitālai transformācijai:

- Ieviests **vienots ietvars digitālo pamata prasmju novērtēšanai**, mācību vajadzību identificēšanai un plānošanai [Normatīvais regulējums, IV 2022]
- **Digitālo kompetenču nostiprināšana valsts augstākās izglītības standartos**, nosakot atbilstošus studiju sasniedzamos rezultātus [Normatīvais regulējums, IV 2022]

ESF projekts "Nodarbināto personu profesionālās kompetences pilnveide"

neierūsē
neatliec

macibaspieaugusajiem.lv

- **Projekta mērķis** ir pilnveidot nodarbināto personu profesionālo kompetenci, lai laikus novērstu darbaspēka kvalifikācijas neatbilstību darba tirgus pieprasījumam, veicinātu strādājošo konkurētspēju un darba produktivitātes pieaugumu

- **Īstenošanas laika periods:** 01.01.2017.-31.12.2023.

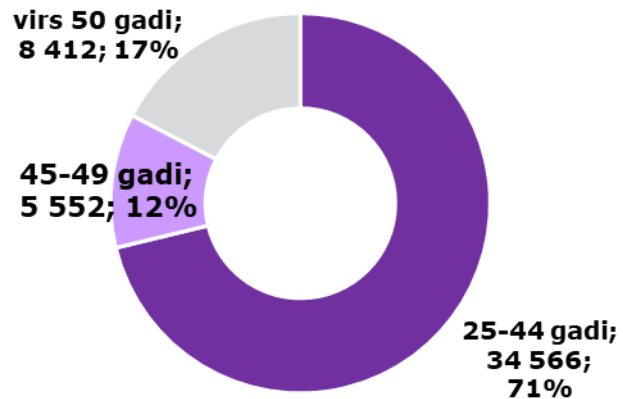
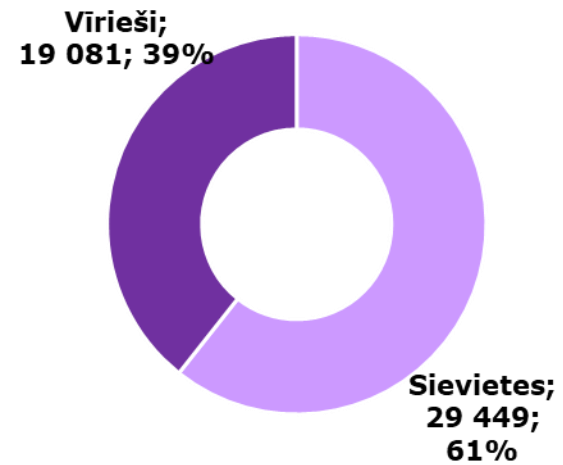
- Plānots iesaistīt **vairāk kā 55 tūkst. nodarbināto**

Projekta iespējas:

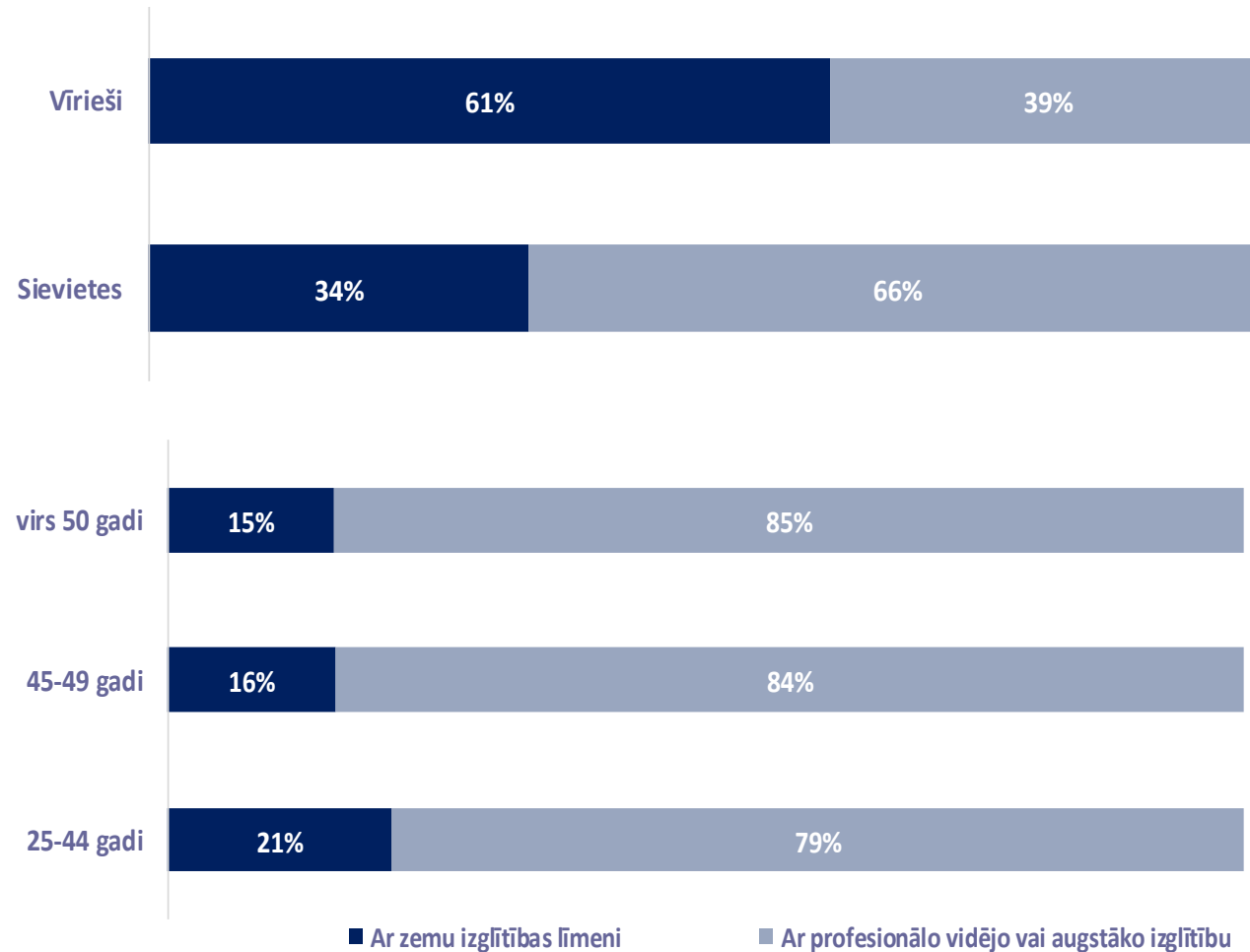
- mācīties divas reizes (mācības darba dienu vakaros, brīvdienās, t.sk., mācības tiešsaistē)
- izglītības programmu piedāvājums dažādās nozarēs, dažādiem priekšzināšanu līmeņiem, dažādās izglītības iestādēs
- 5% vai 10% līdzmaksājums / maznodrošinātām un trūcīgām personām mācības bez maksas
- atbalsts ceļa izdevumu segšanai, surdotulka vai asistenta izmaksām, ārpus formālā ceļā iegūto zināšanu novērtēšanai

Mācību piedāvājuma izveides pilnveide:

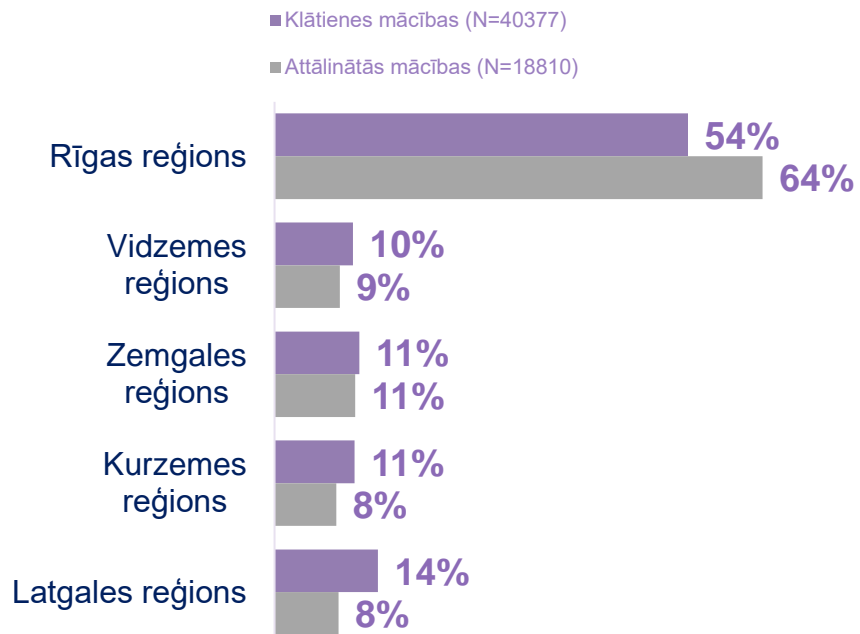
- Aktuālās nozares, profesijas un prasmes - sadarbībā ar nozaru ekspertiem (NEP, uzņēmumu, ekspertu intervijas, fokusgrupas)
- Darba tirgus statistika un prognozes (CSP, LM, NVA, EM, VID, projekta dati), vakanču/profesiju izpēte
- Mācību procesa kvalitātes monitorings
- Mācīšanās ietekme – monitorings pēc mācību pabeigšanas un 12 mēnešus vēlāk

Projektā iesaistītas 48 530 personas

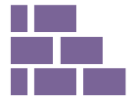

Projekta dalībnieki plānošanas reģionos (% no projektā iesaistīto skaita)

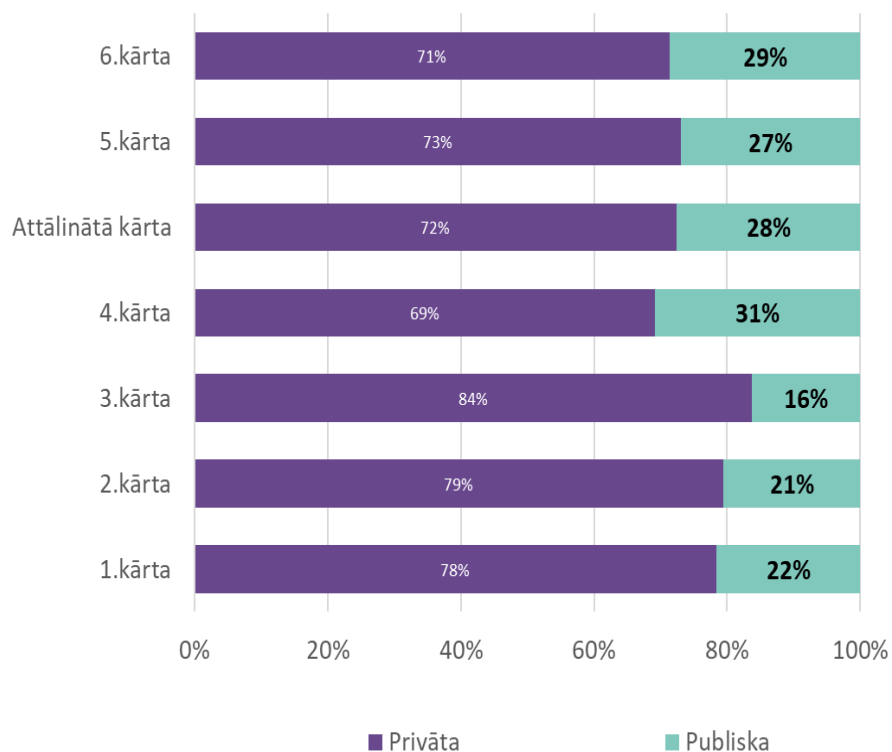
Rādītāju izpilde uz 30.06.2021

Personu iesaiste mācību nozaru griezumā

 EIKT	18 426	 Tekstilizstrādājumu, apģērbu, ādas un ādas izstrādājumu ražošana	2 179
 Transports un loģistika	4 813	 Enerģētika	1 650
 Būvniecība	4 606	 Mākslas nozares dizaina un radošo industriju sektors	1 297
 Uzņēmējdarbība, finanses, grāmatvedība	4 280	 Drukas un mediju tehnoloģijas	806
 Ēdināšanas pakalpojumi un tūrisms	2 471	 Pārtikas rūpniecība un lauksaimniecība	569
 Metālapstrāde, mašīnbūve un mašīnzinības	2 281	 Lauksaimniecība	564
 Mūžizglītības kompetences	2 031	 Kultūra (bibliotēkas)	286
 Kokrūpniecība	2 018	 Ķīmiskā rūpniecība	142
		 Pārtikas rūpniecība	111

Izglītības iestāžu iesaiste projektā

Uzņemto dalībnieku skaits privātajās un publiskajās izglītības iestādēs (visas kārtas)

Informācijas avoti par iespējām pieteikties mācībām

Informācijas avoti: atbildes grupās ar atšķirīgu izglītības līmeni (%)

Jautājums: "Kā Jūs uzzinājāt par iespējām pieteikties mācībām?"

Izglītības un zinātnes
ministrija

Veiksmīgus ERASMUS projektu pieteikumus!

[IZM_gov_lv](#)

[Izglitibas.ministrija](#)